GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 43.

W NIEDZIELĘ DNIA 28. MAIA 1797.

Z Paryża d. 6. Maia.

Reprezentant Daunou, który z rady 500 wychodzi, iest od dyrektoryatu bibliotekarzem S. Genowefy mianowany.

P. König wysłany tu iako rezydent Szwedzki, ale dotąd od dyrektoryatu nie uznany, wyiechał wczoray ztąd zabawiwszy tu ktoryś czas, do Szwecyi nazad. Słychać iż Szwecya w krotce nowego posła tu przyśle. Duński rezydent P. Könemann iest bardzo chory.

Gdy iuż teraz bliskie widoki pokoiu mamy ciało prawodawcze zatrudni się szczegulniey wskrzeszeniem fabryk, handlu &c. D. 4 postanowiła rada 500, aby nieodwłocznie przyniesiono rapport o założeniu szkoły rysunkow w Lyonie ku pomocy tamteyszych naszych fabryk. Do zupełnego zakrzewienia naszego handlu nic bardziey nasi kupcy nie pragną, iak żeby także z Anglią prędko pokoy stanął.

D. 4 kommissya uczyniła radzie 500 rapport względem zniesienia rewolucyynych i przeciw konstytucyynych ustaw. Boutoux proponował potym: 1) Zniesienie znaney ustawy 3go brum. 4 roku, przez którą krewni emigrantow aż do pokoiu od urzędow są wyłączeni. Reprezentanci i inni urzędnicy maią się do swoich urzędow powrocić. 2) I te ustawy maią bydź zniesione, przez które nakazano się exkonstytucyonistom i amnestyą maiącym &c. z Paryża i Vendome oddalić. --- Odłożono naradzenie do dalszego czasu.

Tuteysze urzędowne pisma ieszcze nic o wydanych przeciw Ameryce korsarskich listach nie wspominaią. W Redaktorze dzisieyszym znayduie się list ministra sprawiedliwości, który ieszcze d. 23 kwietnia do tuteyszego Amerykańskiego konsula Skipwith pisał. Ostatni skarżył się, iż trybunał handlowy w Dunkierce Amerykański okręt la Charlotte skonfiskowia, i nalegał aby trybunały Francuzkie w swych sądach trzymały się traktatow, które obydwa narody łączą. Przytoczył także. iż żaden okręt, który się wywiedzie, iż iest własnością Amerykanow i nie ma żadney kontrabandy dla nieprzyiacioł rzeczypospolitey, niepowinien bydź konfiskowany

ale zaraz wypuszczony, chociażby nawet i paszportu niemiał. — Na to odpowiedział mu minister sprawiedliwości między innym. " Nie wchodząc iak ważne może bydź strony Ameryki odwoływanie się do zachowywania traktatow, których sami nie dochowuią, namienia tylko, iż Francuzkie trybunały zachowuią co do littery traktat 6 lutego 1778 roku, kiedy mniemane Amerykańskie okręty bez paszportu i przyzwoitego zaświadczenia ładunku za dobre pryzy uznaią. Z resztą iest to nie rozważne systema utrzymywać, aby ow traktat był iedyną ustawą dla trybunałow Francuzkich względem Amerykańskich okrętow. &c. Niech rząd Twoy (dodaie minister na końcu) wroci sam do siebie i do swych prawdziwych przyiacioł; niech będzie nazad sprawiedliwem i wzdzięcznym i złamie niepoięty traktat 19 listopada 1794, który z naszem nieubłaganem nieprzyiacielem Anglią zawarł; zaraz rzeczpospolita Francuzka przestanie przedsiębrać kroki przeciw artykułom tego traktatu, który iest na szkodę Francyi zawarty, i na ów czas zaręczam WPana niebędziemy się do żadnego traktu odwoływać, dla utrzymywania niesprawiedliwey rzeczy."

Z nowo obranych deputowanych wiele iuż przybyło do Paryża.

Z Paryża d. 8. *Maia.*

Nasz kosul w Bostonie, obywatel Mozard napisał pod d. 8 Marca do ministra marynarki list, w którym między innym mowi;

"Okręty, które nie dawno z wyspy Francuzkiey przybyły, zapewniaią, iż Tippo-Saib na czele 20,000 wschodnich Indyach znowu się przeciw Anglikom dobroni porwał, i że Angielski rządca w przylądku dobrey nadziei na tę nowinę z 4000 swego garnizonu zaraz 3000 ludzi do wschodnich Indyy posłał. Liczba korsarzy Francuzkich którzy się około wysp za wiatrem znayduią, wynosi przeszło 80 i w 40 do 50 dni zrobili pryz na Anglikach za 3 mill. 600,000 liw."

Admirał Richery ma nie zadługo, iak słychać, z małą eskadrą z Brest do wyspy Francuzkiey popłynąć. W Brest oczekuią oprocz tego 7 liniowych okrętow z Tulonu. Złożony admirał Bouvet, który do Paryża przybył dla usprawiedliwienia się względem nieszczęśliwey wyprawy do Irlandyi, musiał ztąd nazad wyiechać.

Urzędowny woyskowy dziennik *des Defenseurs de la Patrie* podobno teraz przestanie wychodzić, zwłaszcza iż Camus przekładał wczoray radzie, iż ten dziennik mimo tego choć bardzo był czytany przeszłego roku kosztował iednak rząd 121,000 liw.

Insurrekcya, która się na wielkiey Angielskiey flocie w Portsmut okazała, ściągła uwagę naszego ministra marynarki, i spodziewamy się, iż nasza Brestka flotta, która w dobrym iest znowu stanie, będzie chciała z skutkow tey insurrekcyi korzystać. "Wyprawa przeciw Irlandyi, mowią tuteysze pisma nie mogła bydź w lepszym czasie przedsięwzięła iak teraz."

Podług umyślnie zrobionego etatu, dla rozłożenia nowego 60 mill. na osoby podatku, wynosi ludność Francyi z przyłączonemi departamentami do 31 mill. 904,349 dusz. — Jenerał Kleber znayduie się teraz w Paryżu.

Rzeczpospolita Wenecka stara się zatargi swoie z Francyą przez negocyacye

zagodzić, lecz będzie musiała zapewne wynadgrodzenie Francyi dać.

Wydatki ministra zagranicznych związkow oznaczono na rok piąty 41 mill. a ministra wewnętrznego 6½ mill. liw.

Podług tuteyszych pism po podpisaniu przedugodnych artykułów wyprawił zaraz Cesarz kuryera do Londynu z naymocnieyszemi przełożeniami dworowi Angielskiemu, aby przyiał umowione przedugodne artykuły, ustąpienie Belgium uznał &c. bo inaczey będzie Cesarz przymuszony odstąpić od związku Anglii i osobny całkowity traktat zawrzeć. Rozumiemy iż dwor Angielski pod dobrym pozorem, iż musi potrzebie i interessowi swego allianta uledz, przystąpi także do pokoiu.

Ratyfikowane od Cesarza przedugodne artykuły przywiozł tu jenerał Massena (nie Moreau); iutro będzie dyrektoryatowi prezentowany i z tey okazyi będzie dana wielka uczta. W towarzystwie Masseny przybyło także 3 adiutantow od Włoskiey armii. Massena odda także razem dyrektoryatowi w ostatnich potyczkach zdobyte 7 chorągwi na Austryakach.

Pełnomocnikami z Francuzkiey strony do powszechnego kongressu, domyślaią się, iż oprocz Barthelemy, jenerał Clarke i obywatel Bourgoing będą. Spodziewamy się iż i Anglia do tego kongressu zaproszona będzie i przystąpi do niego.

Obywatel Serbollini będzie tu zapewne posłem Lombardzkiey rzeczypospolitey; ale dotąd nie iest ieszcze w cale uznany, ponieważ Lombardzka rzeczpospolita nie iest ieszcze uformowana, tak iak ma bydź na potym.

Między wielą pryzami, kóre Francuzcy korsarze zrobili, znayduie się ieden Angielski okręt z Demerary the Queen, który na 1 mill. 200,000 liw: wartości szacuią, i do Nant go przyprowadzono.

Wnoszono w radzie 500, aby morskiemu naszemu woysku od d. 20 maia także żołd w gotowych pieniądzach wypłacano, i nie wątpią by tego nie uchwalono.

Inskrypcye stoią dziś 18 liwr: za sto.

Pokoy mówią tuteysze pisma nie będzie zupełny, ieżeli Anglia nie będzie w nim zaięta. To mocarstwo aż nadto iest interessowane, żeby go nie miało iak nayżywiey pragnąć i zezwolić na to czego interes całey Europy wymaga. Przykładek dobrey nadziei podobno będzie naytwardszą zawadą w negocyacyach z Anglią.„

W Wandzie uformowało się znowu kilka band rabusiow i niekontentnych; ale rząd nasz ma tam dostateczne siły do pokonania ich.

Pogłoska iakoby się także jenerał Buonaparte miał znaydowac na powszechnem kongressie, zdaie się dotąd bydź niepewną. Nasze armie poty będą w Niemczech stały poki zupełny pokoy nie stanie.

Teraz zapewniaią tu, iż jenerał Massena nie przedugodne artykuły pokoiu, ale zupełny traktak między krolem Czeskim i Węgierskim i rzecząpospolitą Francuzką zawartego pokoiu przywioł. Na maiącym się otworzyć kongressie będzie właściwie pokoy z rzeszą Niemiecką zawarty, którego Cesarz iak wiadomo przedugodne zasady oznaczył, i podług tych będzie zrobiony.

Wiadomość o podpisaniu przedugodnych artykułow z naywiększą radością została po departamentach przyiętą i od konstytucyynych władz uroczyście ludowi ogłoszona. W Lyonie, Marsylii, Bor-

)2(

deaux i innych miastach dawano illuminacye i inne radości oznaki. — Słychać, iż wice admirał Latouche ministrem marynarki będzie.

Z Londynu d. 5. Maia.

We środę z rana odebraliśmy na Paryż wiadomość o zawartych między Cesarzem i rzeczapospolitą Francuzką oddzielnych przedugodnych artykułach pokoiu. P. Fox zapytał się w niższey izbie z nieiakim tryumfem ministra, iż się iego przepowiedzenia spełniły, ieżeli iuż urzędowną o tych przedugodnych warunkach pokoiu ma wiadomość? Jeżeli Anglia iest w nich zaięta? A ieżeli tego nie masz naysmutnieyszy los nas spotkać może, i czy P. Pitt ieszcze sobie życzy, aby 2 mill: f. szt: gotowych pieniędzy były Cesarzowi przesłane? P. Pitt nic więcey nie odpowiedział tylko, iż oprocz Francuzkich pism z nikąd ieszcze o tym pokoiu nie mamy wiadomości; iż dalsze okoliczności pokoiu nie są ieszcze wiadome, i że się w dalekie rozbieranie nie będzie zapuszczał, poki izbie o tym z pewnych źrzodeł nie będzie mògł donieść. — Z resztą zapewniał, iż ministrowie nic o pokoiu nie wiedzieli, kiedy tych 2 mill: dla Cesarza żądali, a w reście bill ten pożyczki może się ieszcze odwledz. — P. Jekyll bardzo nalegał czy ministrowie zaraz po uchwaleniu, iuż choć małey iakiey summy nie posłali Cesarzowi i podał w tey mierze izbie proiekt, na który minister musiał zezwolić.

We środę przyniosł lord Grenville do wyższey izby następuiące poselstwo, ktòre lord Krayon czytał: Iż J. K. Mość donòsi wam Panòwie, iako na propozycyą zaślubienia „swey starszey corki z Xciem dziedzicznym Würtemberskim dał swoie zezwolenie; iż J. K. Mość przekonany iest, że związek z protestanckim Xciem wysokiey rangi i stanu, Xciem, który oprocz tego z domu J. K. M. od Xniczki Zofii z Hanoweru pochodzi, musi wam Panowie szczegulniey przyiemnym bydź; i że po tylu dowodach, iakich Krol Jmć od izby Lordow dla swoiey osoby i familii doznał, niewątpi iż go Panowie postawicie w stanie, aby mogł zgodną z honorem i powagą korony dadź wyprawę. „ — Jednostaynie adress uchwalono, który był odgłosem tego poselstwa i przyrzeczono w nim z naywiększą skwapliwością wszystko uczynić, co tylko do uszczęśliwienia J. K. M. lub iego familii przyłożyć się może. Podobny adress także w niższey izbie uchwalono.

Oddzielny pokoy Cesarza z Francyą, bez Anglii ile dotąd wiadomość mamy, był piorunem dla tuteyszego publikom. Ta ieszcze była iedyna nadzieia dla Anglii, gdyż przy złym stanie swego banku, przy insurreckcyi w Irlandyi, przy nieukontentowaniu obywateli Londyńskich i mieszkańcow kraiu, a szczegulniey przy buncie maytkow na królewskiey flocie i zagrożeniu wylądowaniem od Francuzow, same smutne widoki ią czekaią. Trzech procentowe papiery spadły niżey 48 procentow.

Xżę Leinster, który się przez swoie osobiste zasługi i maiątek szczegulniey do woyskowych działań w Irlandyi, przyłożył, złożył swoy urząd; nie sądząc za dobre trzymać dłużey kommendę nad millicyą, przy tak surowych środkach przeciw mieszkańcom połnocney Irlandyi używanych. Jedna osoba, która mogła wszy

stkiego doyść, wydała całą korrespondencyą mieszkańcow Irlandyi z Francuzami. Całe hrabstwa znayduią się w otwartym buncie i naysurowszemi karami woyskowemi ich okładaią; te zaś które się ieszcze głośno nie odezwały i podobną im surowością grożą, zapalą ich ieszcze bardziey do buntu.

Z Londynu d. 9. Maia.

Nowy bunt na flocie w Portsmut.

Już rozumieliśmy, iż gdy admiralicya na wszystko pozwoliła co tylko maytkowie żądali i Krôl dał im przebaczenie, że wszystkie skargi i rozruchy na Krôlewskiey flocie przez to zagodzone zostaną, aż wczoray w południe naysmutnieysze wiadomości o nowem strasznym buncie gdzie się nawet krew lała nadeszły. — Gdy w niedzielę dano znak aby okręty z St. Helens i Spithead kotfice podniosły i na morze wyszły, żaden okręt nie słuchał tego rozkazu. Maytkowie wyznaczyli swych delegowanych do okrętow Spithead; ci przybyli w łodziach do admiralskiego okrętu London, gdzie się admirał Colpoys znaydował i domagali się aby byli na okręt wpuszczeni; lecz ten oświadczył, iż żadnemu znich niepozwoli na swóy okręt wstąpić i groził siły użyć, iakoż kazał żołnierzom bagnety zawdziać i do buntownikow ognia dawać. Ztąd wszczęła się żywa potyczka, wiele zostało ranionych i kilku zabitych. Admirał i kapitan zostali przezwyciężeni i w niewolą wzięci; niektóre wiadomości nawet dodaią, iż w pierwszym zapale obieszono admirała Colpoys, ale go wnet oderznęli i przyżyciu zostawili, daiąc mu tylko poznać, ieżeli by się ieszcze raz opierał iz go to czeka. Ta wiadomość powszechną trwogę w Londynie sprawiła, i wieczor pełne ulice ludu były, który się chciał o pewności tey okropney nowiny dowiedzieć. Gabinetowi ministrowie P. Pitt, Dundas, lord Grenville i Spencier, W. kanclerz &c. mieli w admiralicyi radę, i ztamtąd dano zaraz do Portsmut znać, iż to co parlament przed 14 dniami miał maytkom pozwolić dziś wieczor ieszcze nastąpi. Wiele rozumie w tym zdarzeniu ziarno nieuchronney rewolucyi upatrywać; ponieważ ten gwałtowny krok flotty, na którey całe bezpieczeństwo kraiu spoczywa, i iey podeyrzenie o szczerości rządu, o iego przyrzeczeniach, sromotny przykład dla armii zostawi, i koniecznie szkodliwe skutki za sobą pociągnąć musi; do tego dodać należy, iż Francuzka flotta od 18 liniowych i wielu transportowych okrętow iuż miała z Brest na morze wyysć. Lecz iesteśmy stale przekonani, iż Angielscy maytkowie nie odmienią zupełnie swego charakteru, ale nawet w samem zaburzeniu śmiało się nieprzyiacielowi oyczyzny, podług ich deklaracyi stawią. Wczoray słychać prawda było, iż iuż spokyność na wielkiey flocie w Portsmut zupełnie przywroconą została, ale nieprawda.

Oto są naynowsze wiadomości o zbuntowaney flocie:

List z Portsmut d. 8. Maia.

Dzisiay rozkazali delegowani maytkow, żeby wszystkie okręty z Spithead do St. Hellens poszły, co zaraz wykonane było i iuż tam wiele maytkow popłynęło. Na admirała Colpoys, iak słychać, albo iak przynaymniey maytkowie żądaią ma bydź sąd woyskowy złożony, za to iż był przyczyną do rozlewu krwi. Porucznik żołnierzy morskich Sims iest mocno w ra-

mię raniony i musiano mu dziś rękę urznąć. Maytkowie każą swych braci, którzy na swoie rany umieraią bardzo przystoynie chować, na co część pryzowych pieniędzy odkładaią. Z liniowego okrętu Mars 7 z Pompiliusza 4 i tak stosownie do wielkości okrętów po oddalali maytkowie officyerow i na ląd ich wyprowadzili; pod czas tey exekucyi byli długiemi nożami, pistoletami &c. uzbroieni. Masztnicy zostaną się na okrętach, i maytkowie są rezolwowani sami się bić, gdyby się nieprzyiacielska flotta pokazała około brzegow. Przy Brestskiey flocie ma się iuż przeszło 100 transportowych okrętów znaydować. Maytkowie daią za przyczynę dla czego nie pozwolili w niedzielę wyyść flocie lorda Bridport pod żagle, iż im parlament nie był ieszcze potwierdził pomnożenia żołdu &c. Okręt admirała Colpoys, do którego dopuścić niechciano był wnet od maytkow wzięty, na którym potym krwawą banderę zatknęli. Wiele admirałow musiało swoie bandery pozdeymować. Dały się szkaluiące słowa i groźby przeciw wielą officyerom &c. słyszec, i maytkowie domagali się aby Colpoys życiem swoim za tamtych przypłacił, którym był przyczyną śmierci. Flotta odeszła do St Hellens, aby ieżeliby się, iak zapewniaią, nieprzyiaciel pokazał, mogła wyyść na morze, a pretensye swoie za powrotem dopieroby ukończyli. Bunt na flocie taki tu wczoray strach zrobił, iż naybogatsi tuteysi mieszkańcy iuż z swemi rzeczami do ucieczki pogotowiu byli. Umyślnie na masztach były pozawdziewane powrozy dla obieszenia tych officyerow, którzyby im się naymniey sprzeciwili.

Drugi list d. 8. *Maia, o godzinie* 8. *wieczor.*

Admirał Colpoys, który z kilkąma kapitanami był aresztowany, i o którego śmy się dotąd bardzo obawiali, został od maytkow wolno wypuszczony i na ląd wysadzony. Większa część maytkow iest teraz rownie iak wszyscy na łodziach będący ludzie długiemi nożami i pistoletami uzbroieni.

Dzisiay z rozkazu rządu przybyły tu 4 regimenta żołnierzy. P. S. w tym momencie dowiaduiemy się, iż na iutro żadanoześcia się z delegatami 16 liniowych okrętow dla zagodzenia tych zamieszek, aby flotta na morze wyszła.

Parlamentowe obra y,

Stan teraźnieyszy flotty dał na wczorayszey sesyi w niższey izbie do ważnych sporow powod P. Pitt przyniosł bill powiększenie żołdu maytkom, i rzekł: Teraz znayduię się w nader krytycznym i trudnym położeniu. Był zawsze zwyczay przy nowem uchwalaniu pieniędzy dać przyczyny i okazać uzycie ich; lecz gdybym w tym wnıosku to samo chciał uczynić, zapomniałbym o obowiązkach, które kraiowi winien iestem, i izba postąpiłaby przeciw istotnym pożytkom narodu, gdy na ścisłe wyiasnienie tak delikatnego przedmiotu nalegała; spodziewam się tedy, iż zmilczeniem pozwoli na moią propozycyą. — Nie dawne i teraźnieysze zaburzenia na flocie, których nie iestem przygotowany do opowiedzenia, pochodzą może z złego zrozumienia rzeczy; dla tego musiemy tym bardziey ostrożnemi bydź, aby i szcze bardziey tego zle zrozumienia nie rozszerzać, owszem prędka uchwała parlamentu

potrafi iedynie usmierzyć to zaburzenie. Wnosił potym, iż flocie 351,000 f. szt. w dopłatce a 185,000 w żywnościach będzie pozwolone. Rachunek dodatku w żywnościach uczynił podług dawney ceny, a teraz wszystkie artykuły o połowę są droższe; aktualne wydatki tedy więc więcey wynosiły, i dla tego rachuie na 9 miesięcy tego roku 372,000 f. szt.

P. Fox odpowidział, iż zgadza się na podwyższenie żołdu, ale nie przy milczeniu iakiego minister żąda, ponieważ milczeniu, ale nie publicznemu roztrząsaniu powinniśmy niebezpieczeństwa przypisać, w któreśmy wtrąceni są. Bogdyby izba 14 dni nie była milczała i niebyła przez szpary na ministrow patrzała, którzy iak się spodziewa ieszcze raz do odpowiedzi pociągnieni zostaną, to to nieszczęście niebyłoby iuż się zdarzyło. Mowił dawno ministrom, żeby powiedzieli co iest, aby wczasie nie wynikło iakie nie porozumienie się, bo iest przekonany, iż taiemnica rzadko kiedy, a prawie nigdy tak dobrym sposobem iest do uleczenia złe zrozumienia, iak otwartość i roztrząsanie. — P. Pitt rzekł tylko, iż milczenie teraz za potrzebne uznaie i dla tego się poważył izbie go proponować. — Propozycya P. Pitta przeszła bez naymnieyszego oporu.

W Piątek w domu wschodnich Indyy zebrało się zgromadzenie kompanii, na którym proiekt oddania zupełney mocy nad woyskiem margrabiemu Kornwallis iednomyslnie odrzucony został. Obawiano się bowiem, że gdyby raz ministrowi oddano władzę nad woyskiem kompanii, w krótce by sobie moc nad iey skarbem przywłaszczył. Partyzanci ministra chcieli ten krok usprawiedliwić teraźnieyszym burzliwym stanem armii, ale właściciele okazali się zbyt zazdrośni swego dawnego przywileiu, żeby mieli władzę nad woyskiem z rąk wypuszczać. Trzeba więc insze przedsięwziąść kroki, żeby ten ogień zaburzenia przydusić.

P. Pelham Irlandski sekretarz stanu oznaymił swemu parlamentowi, że w Belfast odkryto spisek przeciw rządowi, że winowaycy przy swoich obradach zchwytani i wszystkie ich papiery i korespondencye zabrane są i teraz parlamentowi przyniesione. Już 40 członkow tego spisku siedzi w niewoli i parlament taiemną kommissyą wyznaczył. Nieiaki Deguinan przytoczył mowę P. Foxa w parlamencie Angielskim względem interessow Irlandzkich i nazwał ią paszkwilem Irlandzkiego ludu. Tey mowie przypisywał początek teraźnieyszych w kraiu rozruchow. Lecz partya oppozycyyna odpowiedziała, że to brak należytey reprezentacyi w parlamencie, uciśnienie katolikow, i z gwałcenie prawa ludu przez ministrow w rospaczy narod pogrąża, i do republikanizmu prowadzi.

Lord Maior Brook Watson ogłosił zgromadzenie się obywateli na czwartek, dla naradzenia się między innemi względem proszenia parlamentu, aby w swoim własnym adressie Krolowi przełożył potrzebę oddalenia słabych i złych teraźnieyszych ministrow, dla przyśpieszenia tym prędzey słusznego i przyzwoitego z Francyą pokoiu. Otoż teraz przeciw P. Pittowi wręcz szturmuią, który w początku był bożyszczem narodu, i wszystko zdaie się łączyć do iego bliskiego upadku. W Irlandyi Xiążę Leinster podobną zrobił petycyą.

Dnia 5 t. m. P. Baffet przywiozł tu wiadomość z Wiednia od naszego posła o rozpoczętym pokoiu Cesarza z Francyą, dano zaraz nowe instrukcye P. Hammond, z zaleceniem starania się o pokoy, i spodziewamy się że rząd nasz przystąpi do jeneralnego kongressu, iuż nawet lordow Malmesbury i Aukland do tego przeznaczaią.

Francuzki kaper Hoche 8 Angielskich transportowych okrętów przy brzegach Irlandzkich zabrał.

Kongress Amerykański zwołał stany na dzień 15 maia dla naradzenia się względem poróżnień z Francyą.

Z *Włoch d* 1. *Maia.*

Senat Wenecki Jenerałowi Buonaparte na list iego względem postępku w Weronie pod d. 15 kwietnia tak odpowiedział. "List iego wiele nam przyniosł zmartwienia gdy o szczerości naszego postępowania powątpiwasz. Lecz przynaymniey tę mamy pociechę że nam daiesz sposobność do usprawiedliwienia się przed sobą. Zawsze senat, pragnął pokoy i dobre porozumienie się z Francuzką rzecząpospolitą zachować, i do tego momentu stara się te zamiary utwierdzić, i żadne okoliczności nie czynią ich podeyrzanemi. Bo gdy po naszych miastach z tey strony Mincio niespodziane bunty wybuchły, wierny lud swemu prawemu rządowi z własney pobudki wziął się do broni, iedynie dla usmierzenia buntu, i w tey mierze szukał pomocy od rządu. Jeżeli w tym zamieszaniu iakie nieprzyzwoitości zdarzyły się, te samemu rozruchowi przypisywać należy. Wszakże rząd Wenecki wydał odezwę do ludu, w którey poddanym swoim iedynie dla obrony własney używać broni ognistey dozwala. Czyniąc więc wszystko, co do niego należy, iego usprawiedliwienie powinno go od zewnętrzney napaści zabespieczyć. Już wydał senat należyte rozporządzenie, aby na iego żądanie ukarani i wydani ci byli, którzy żołnierzy Francuzkich pomordowali. Żeby więc wszystkie te zaczepki zaspokoić, posyłamy ci dwoch deputatow, aby rząd Francuzki za twoim posrzednictwem odpadłe od nas z tamtey strony Mincio miasta do pierwszego stanu do porządku przywrocić kazał i o szczerości naszych dla Francuzkiey rzeczypospolitey uczuciow, oraz wysokim dla Ciebie szacunku był zapewniony."

Francuzka armia pała zemstą przeciw Wenetom, bo wielu ich braci niewinnie pomordowali; gadaią głosno przy tey armii, że wiele Weneckich prowincyi domowi Austryackiemu przypadnie iednak w Weronie po iey wzięciu municypalność złożyli, na którey czele ma bydź Jakobin. Statuę Patrona Weneckiego S. Marka z łancuchem na szyi po ulicach Werony wozili. Miasto Wenecya bespieczne iest od napaści Francuzow, ale w samym mieście wiele panuie rozruchow, z których mogą złe skutki wyniknąć. Szlachcic ieden Wenecki podał Francuzom plan do rewolucyi.

Z *Heidelbergu d.* 8. *Maia.*

Xiążę Dwumostow do swoich osiadłości w Alzacyi ma bydź znowu iako właściciel wrocony.

Głowna kwatera Arcy Xcia Karola iescze iest w Durlach, lecz podobno przeniesie się do Szwetzingen Już nikt o pokoiu nie wątpi. Dnia 10 zaczęły się tu woyskowe konferencye jeneralnosci, co tuteysze mieysce bardzo ożywia.

DO N^ru. 43.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 28. Maia 1797.

Z Medyolanu d. 4. Maia.

Jenerał kommenderuiący Buonaparte przybył tu dziś rano. Z niecierpliwością oczekuiemy nowych czynności, iakie jenerał ten rozpocznie.

Onegday przyprowadzono tu 2000 żołnierzy Weneckich zabranych w niewolą w Weronie. Szkody, które miasto to poniesło w czasie oblężenia, mnieysze są w prawdzie niż domyślaliśmy się. Teraz zupełna tam panuie spokoyność. Wydana odezwa pierwszego dnia t. m. poznać daie, iż Francuzi tak chcą sobie postąpić z Weroną, iak z zdobyczą. Jednakowo zapewniaią z inney strony iż rozpoczęto nowe umowy z rzecząpospolitą Wenecką, i wszystko podchlebiać się zdaie szczęśliwym wypadkom. To tylko pewna, iż woyska Francuzkie postąpiwszy za Wincencę i Padwę, w dalszych w strzymały się zapędach.

Podług listow z Brescia datowanych 30 kwietnia, insurrekcya mieszkańcow doliny Sabbia, ieszcze nie iest uśmierzoną. Jenerał brygady Serviez i razem kommendant prowincyi Brescia, zatrudnia się teraz uspokoieniem burzycieli, wydał do nich następną odezwę z głowney kwatery Gordone d. 27 kwietnia.

" Już podobno uwiadomieni iesteście obywatele, o zawartym traktacie pokoiu między rzecząpospolitą Francuzką i Cesarzem, i wiecie iż iednym z naypierwszych iego warunkow iest wolność Włoch. Powiedziano wam, iż zamysłem iest jenerała Buonaparte utrzymywać rewolucyą Brescianską, i ta nie ma innego celu nad interes ludu, który w przyszłości przez własnych reprezentantow ma bydź rządzonym. Obywatele! oszukiwano was dotąd; słuchaycie głosu rozumu, i radźcie się publicznego dobra; trwaycie w mocnym ku sobie przywiązaniu, wszak interes własny czynić to wam każe. Jeżeli w 3 dniach gromady doliny Sabbia nie złożą broni, i nie wyszlą deputowanych do Brescia, poydę przeciw nim i okropny okażę przykład szczegulniey na dowodzcach rozruchu.

Podpisano *Serviez.*

Pomieniony jenerał, napisał także list do biskupa w Brescia, w ten sposób:

" Uprzedzam Cię Mci Biskupie, że naywiększa część twych plebanow, nie ogłasza ludowi Ewangelii. Żądam spokoyności, przywiązania do ustaw, własności, i familii. Proszę byś do nich zgłosił się w tey materyi, i rozkazał obwieścić wszystkie ustawy, odezwy, i rozporządzenia iakie nadesłane będą, z mocnym wrażeniem przywiązania ku rewolucyi. Ogłosisz, że ta nie ma innego celu nad dobro ludu, wykorzenienie bezprawiow, a co naywięcey niegodziwego możnowładztwa. . . . Chciey także uwiadomić, iż jenerał Buonaparte zawarłszy z Cesarzem pokoy, którego owocem iest Włoch wolność, stały przedsięwziął zamiar utrzymywać Brescjańską rewolucyą, iaka zapewne czczym nie nazwie się uroieniem. „

Podpisano *Serviez.*

Z Frankfurtu d. 9. Maia.

W czoray całey armii Francuzkiey publicznie ogłoszono ratyfikacyą od dyrektoryatu punktów przedugodnych pokoiu. W Wetzlar za nałożone kontrybucye Francuzi trzech assessorów sądu kameralnego do głowney kwatery w zastaw zawieźli. Sam nawet prezydent hrabia Oetingen był aresztowany iako zakładnik, lecz wypuszczonym został. Dla tego jenerał Wernek, aby te kontrybucye odwrocił, wysłał officyera do głowney Francuzkiey kwatery Friedberg z mocnym na pismie przełożeniem; prezydent także graf Oetingen z assessorem von Riedesel poiechali do Arcy Xcia Karola do Dyrlach, żądaiąc, aby im wyrobił uwolnienie od kontrybucyi. Jednak kontrybucya musi bydź zapłacona.

Nietylko Xżę Rosenberg, ale i jenerał Neuendorff odwiedzili w Strazburgu jenerałów Francuzkich, gdzie byli z wielkiemi honorami przyięci. Odwiedzili potym przy Sasbach mieysce, gdzie niegdyś Turenne był zginął. Jenerał Vandamme dla uczczenia tego wielkiego woiownika kazał przy iego piramidzie honorową wartę dragonii postawić.

Jenerał Hoche dla okazania obywatelom Frankfurtu, iak wiele rzeczpospolitą ich pomyślność interessuie, kazał pod d. 2 ogłosić: że poczty i wszelki transport towarow do Frankfurtu wolne i nie tamowane bydź maią.

Donoszą z Inspruka, że na żądanie samego jenerała Buonaparte Cessarskie woyska do Włoch maszeruią, i mówią że jenerał Kerpen po ukończeniu pokoiu znowu Mantuę obeymie, a Laudon weźmie w possessyą insze kraie, które przez pokoy dla Cessarza przypadną.

Listy z *Bazylei* donoszą, że dyrektoryat w Paryżu posła Barthelemy nadzwyczaynym ambassadorem na kongress pokoiu mianował.

Legia tak nazwana czarna, która przedtym w Wandzie była, stoi teraz w Wissbaden. Wnoszą iednak z wielu przygotowań, że armia Francuzka w krotce za Ren powroci. Jazda jenerała Klein poszła z Wetzlar do Siegburg. Francuzka głowna kwatera rusza dziś z Friedberg, a iazda ciągnie w dłuż Hessyyskiey granicy.

Z Włoch d. 4. Maia.

Na początku przeszłego miesiąca wyszedł iak wiadomo pierwszy transport kunsztowych dzieł. Apollo i Laokoon niebyli ieszcze w tym transporcie, ponieważ dla obydwoch tych arcy sztuk starożytności umyślne wozy robią. W Liwornie zabra-

li Francuzi do Anglikow należący obraz Michała Angelo, który konsul Angielski chciał własnie do Anglii odesłać.

Odkryta w Parma insurrekcya składa siś z 24 osób, między któremi znayduią się szlachta, mieszczanie i Xża; czterech udarował Xzę łaską swoią, resztę na stryczek skazał.

Insurrekcya w Weneckim kończy się; chłopi rozbiegaią się, a officyerowie Weneccy sami zrucaią mundury. — W Medyolanie iest powszechna pogłoska, iż Mantua wroci się Cesarzowi nazad. — Z Tulonu wyszła nie dawno Francuzka eskadra z 6 liniowych okrętow i 4 fregat złożona, na iakąś taiemną wyprawę.

Z Madrytu d. 26. Marca.

Lubo woyna przeciw Portugalii nie iest ieszcze wypowiedziana, czynią tu iednak z naywiększym pospiechem do tego uzbraiania; Król iuż nawet Xcia Alwarez jenerałem kommenderuiącym przeciw Portugalii mianował. W Kadyx oczekuią flotty z Kartagena. W Algesiras wyląduie ona 2 bataliony Szwaycarskich gwardyy, 1 batalion Walonow i regiment Valenza, potym będzie około brzegow Portugalii przeciw Angielskiey flocie krążyć, nakoniec złączy się z flottą w Kadyx i pod kommendą admirała Mazzaredo będzie się cała flotta z 42 liniowych okrętow i 24 fregat składać. Cały narod ma wielkie zaufanie w Mazzaredo, i nowe iego wyniesienie winniśmy teraźnieyszemu ministrowi marynarki Langara.

DONIESIENIA.

Na dniu 16 następuiącego miesiąca czerwca, i potym w następuiący dzień, będą z Ces: Kro: Zachodniogalicyyskiey dobr kameralnych administracyi, niżey wymienione, Krakowskiey akademii należące dobra, na 3 lata od 24 czerwca r. b. zaczynaiac, przez licytacyą wiecey daiącemu zaarędowane. Jako to:

1.	Wies Boszczynek, w cenie fiskalney	Zł: Ryń: 625.	Kr: -
2.	Detto Czaple z Krępą	1718.	- 45.
3.	Detto Dziewlęcioły z Nasiechowicami	3875.	- -
4.	Trzecia częsc wsi Igołomii	2357.	- $45\frac{3}{4}$.
5.	Klucz Szczepanowice z wsiami Szczepanowice Orłow, Parkoszewice i Smrokow		
6.	Wieś Szczodrkowice	4687.	- 30.
7.	Detto Trontnowice	781.	- 15.
8.	Detto Xiążniczki	1909.	- $22\frac{2}{4}$.
		625.	- -

Dzierżawcy życzący zapraszaią się, aby do kancellaryi Ces: Kr: dobr kameralnycych administracyi tu w Krakowie na Grodzkiey ulicy w Kraussa kamienicy pod Nrem 97 w zwyczaynych przedpołudniowych godzinach stanęli, i potrzebnym zarecznym czyli Vadio, ktore czwartą część ceny fiskalney wynosi, a przed zaczęciem licytacyi złożone bydź powinno, zaopatrzyli sie.

Przytym z strony C. K. dobr kameralnych administracyi waruie się w tym razie, gdyby intrata wyżey wymienionych dobr podług w robocie bedącey lustracyi, wyżey wypaść miała, niż wprzod wyrażone fiskalne ceny są, wtęc wyższa ilość przy licytacyi na wywołanie ceny powzięta bedzie.

Z C. Krol: Zachodniogalicyyskiey dobr kameralnych administracyi w Krakowie d. 22 maia 1797 roku.

Pioter Flörl.

Od C. Kr. szlacheckiego sądu Gallicyi zachodney Krakowskiego, Panu Dominikowi i Stanisławowi Borkom braciom mocą ninieyszego edyktu do wiadomości się podaie, iż Pan Franciszek Dąbrowski dobr Wąborkowa dziedzic do tegoż sądu Krakowskiego przeciwko nich względem nakazania im, ażeby prawo swoie co do summy 25380 zł. pól. z dóbr Wąborkowa pretendowaney okazali, przeciwnie zaś im tym prawem chełpiącym się wieczne milczenie nakazane było, żałobę podał, i o pomoc sądową ile sprawiedliwość wymaga dopraszał się.

Gdy zaś sąd ninieyszy dla niewiadomeg ich mieysca pomieszkania, a może i w C. Kr. dziedzicznych kraiach niebytności, Panom Borkome braciom tuteyszego Adwokata Pana Telesfora Billewicza na ich niebespieczeństwo i koszta iako zastępcę wyznaczył, z którym podana żałoba podług

przepisu na C. Kr. kraie ustanowionego sądowego zbioru wprowadzona i rozsądzona będzie, przeto tychże Panow Borkow braci tym koncem napomina się, aby lub sami w czasie ieszcze przyzwoitym stawili się, albo kuratorowi postanowionemu, ieżeliby iakie mieli prawa swego wsparcia, w należytym czasie przesłali, alboliteż na koniec innego pełnomocnika uprosili, i sądowi temuż mianowali, i wszelakich przyzwoitych prawnych użyli środkow, któreby dla swoiey obrony nayskutecznieysze bydź rozumieli, inaczey następuiące z swego ociągania się skutki sami sobie przypiszą tak bowiem przepisane na C. Kr. dziedziczne kraie prawa mieć chcą.

Z Rady Cess: Krol: Gallicyi zachodniey sądu szlacheckiego. Dan w Krakowie dnia 17 Maia 1797 roku. *Auersperg.*

Przez C. Kr. Galicyi zachodniey sąd szlachecki Krakowski wierzycielom massy niegdy Józefa hrabi Ossolińskiego Woiewody Wołhyńskiego, którzy swoie pretensye na przeciw tey massy podług dekretu naywyższego Trybunału Lubelskiego dnia 20 września 1791 roku zapadłego, przy dziele ziazdowym dnia 1go maia 1792 zaczętym, potym zaś do dnia 1go Lipca tegoż roku odroczonego podawali, iako to:

1. Panu Bonifacemu Ossoliskiemu,
2. Michałowi Złotkowskiemu,
3. Zydowi wołow Czupryn,
4. Panu Antoniemu Woytkowskiemu,
5. Annie z Suchackich Walentego Kłamczyńskiego małżonce,
6. Panu Stanisławowi Ożarowskiemu, i Annie z Broniewskich,
7. Wielebnemu Stanisławowi Brygianiewiczowi Proboszczowi w Ossolinie,
8. Panu Augustynowi Popiel,
9. Panu Janowi Zakrzewskiemu,
10. Panu Szymonowi Murawskiemu,
11. Nayprzewielebnieyszey Kapituły Sandomirskiey,
12. Panu Janowi Cerawiczowi,
13. Panu Romualdowi Strellickiemu,
14. Pawłowi Dimitrowiczowi,
15. Panu Dominikowi Michałowskiemu,
16. Zawła Szmoytowiczowi,
17. Danielowi Knrzelnickiemu,
18. Panu Macieiowi Sobolewskiemu,
19. Panu Ignacemu Cieszkowskiemu.
20. Panu Janowi Rakowskiemu,
21. Panu Ludwikowi Gołyńskiemu, nabywaczowi prawa od Pana Frydryka hrabiego Moszyńskiego.

Mocą ninieyszego obwołania podaie się do wiadomości, iż zbieg wierzycielow do massy Ossolinskiego przy dziele ziazdowym wzwyż wzmiankowanym zaczęty, w tymże C. K. sądzie szlacheckim daley ciągnionym i ukończonym będzie.

Ponieważ zaś ci wierzyciele swoie pretensye przy dziele ziazdowym wyżey wyrażonym iuż, okazali przeto im zaleca się, by każdy z nich co do swoiey pretensyi procz originalnego prawa, które przy ziezdzie w Ossolinie złożył, także wyrok sądu Ziazdowego w extrakcie autentycznym i gdyby od tegoż appellacya założona była (która appellacya aż do ostatniego grudnia 1796 pozwolona była) Wyrok naywyższego Trybunału przez plenipotenta do tuteyszego sądu podał.

Gdy iednak §. 89. zbioru sądowego, tymczasowego rządca massy przez głosy wierzycielow sądowi wiadomych ustanowić nakazuie, przeto wierzyciele wwyż wzmiankowani przywołuią się, ażeby dnia 10 czerwca r. b. w tuteyszym sądzie o godzinie 9tey z rana koncem obierania kuratora tymczasowego dobr stawili się.

Dan z rady C. K. sądu szlacheckiego Galicyi zachodniey w Krakowie dnia 3 maia 1797 roku.

Auersperg mp.
Piekarski.
Olechowski.

Sąd woytostwo ławnicy Miasta Stołecznego Krakowa wszelakich wierzycielow do kamienic dawniey Gaiowskie pozniey Ankwiczowskie w mieście Krakowie na ulicy Grodzkiey narożno w ulice S. Jozefa stoiących, prawa lub pretensye iakiekolwiek maiących, potrzeci raz obwieszcza, aby dnia 9 czerwca roku bieżącego 1797 w tymże sądzie sami osobiście, bądź przez swych pełnomocnikow koncem okazania praw lub pretensyi mianych, i tych prawności udowodnienia stawili się, w przypadku zaś na Terminie oznaczonym niestawienia się na prawne poparcie Szll. Woyciecha Bartynowskiego kupca mieszczanina Krakowskiego tych kamienic dziedzica i posiadacza powoda wyrokiem sądowym od wszelkich praw i pretensyi do tych kamienic mianych na zawsze odsądzeni zostaną.